

**Polski Komitet
Normalizacyjny**

Regon 010415408
ul. Świętokrzyska 14 tel. (22) 556 76 00
00-050 Warszawa fax (22) 556 77 80
www.pkn.pl

PREZES

Dr inż. Tomasz Schweitzer

RPO-572394/07

Warszawa, dnia 22 stycznia 2008 roku.

**Pan
Janusz Kochanowski
Rzecznik Praw Obywatelskich**

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2008 -01- 24
ZAL.	NR. 1118183

PR-080-22/2008

Szanowny Panie

W odpowiedzi na pismo pana Rzecznika z dnia 8 stycznia 2008 roku (otrzymane w dniu 10 stycznia b.r.) znak RPO-572394-I/07AP, w sprawie publikowania Polskich Norm w języku innym niż polski, uprzejmie informuję, iż jednym z warunków przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej była harmonizacja polskiego rynku z jednolitym rynkiem europejskim, co było i jest spełniane przede wszystkim przez udział polskiej normalizacji w normalizacji europejskiej. Ten udział nastąpił dzięki przystąpieniu Polskiego Komitetu Normalizacyjnego do Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) oraz Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego Elektrotechniki (CENELEC). Dostosowanie polskiej normalizacji do zasad normalizacji europejskiej nastąpiło m.in. poprzez wprowadzenie w życie nowej ustawy o normalizacji, co miało miejsce z dniem 1 stycznia 2003 roku. Ponadto przystąpienie PKN do CEN i CENELEC związane było ze spełnieniem szeregu warunków. Jednym z tych warunków było wprowadzenie do zbioru Polskich Norm przed przystąpieniem PKN do CEN i CENELEC 80% norm europejskich, a w ciągu roku od przystąpienia pozostałych 20%. Jednocześnie po przystąpieniu do powyższych europejskich organizacji PKN jest zobowiązany do wprowadzania rocznie około 2000 nowych europejskich norm do zbioru Polskich Norm w narzuconym z góry terminie, zwykle półrocznym. Wspomniany wyżej obowiązek transpozycji norm europejskich dotyczy wszystkich norm bez względu na to, czy mają w danym kraju zastosowanie, czy nie. Mając na uwadze powyższe w ustawie z dnia 12 września 2002 roku o normalizacji (Dz. U. Nr 169, poz. 1386 z późn. zm.) został wprowadzony przepis w brzmieniu określonym w art. 5 ust. 2. Należy mieć na uwadze, iż podobne rozwiązania legislacyjne istnieją we wszystkich krajach Unii Europejskiej w których językiem urzędowym nie jest język angielski, język francuski lub niemiecki.

W celu realizacji zobowiązań, także terminowych, wynikających z członkostwa PKN w CEN i CENELEC zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o normalizacji normy europejskie są wprowadzane do zbioru Polskich Norm tzw. metodą okładkową tj. na język polski tłumaczony jest tytuł normy oraz tzw. abstrakt, czyli jej streszczenie. Następnie, w miarę posiadanych środków finansowych oraz znaczenia norm dla polskiej gospodarki około 1300 norm jest opracowywane w języku polskim (opracowywanie norm w języku polskim jest finansowane z budżetu państwa). Z przedstawionych liczb wynikałoby, że większość norm jest przetłumaczona. Nie jest tak jednak, ponieważ w 2002 roku PKN przyjął w języku oryginału prawie 10 tys. norm europejskich i większość z nich nie została przetłumaczona. Z uwagi na fakt, iż normy zawierają szczegółowe i skomplikowane rozwiązania techniczne i zawierają od kilku do kilku tysięcy stron, ich opracowanie w języku polskim wymaga czasu (trwa średnio około dwóch lat) oraz zaangażowania osób posiadających odpowiednią wiedzę w danym zakresie. Jednocześnie ze względu na różne znaczenie norm dla polskiej gospodarki nie jest konieczne tłumaczenie każdej normy europejskiej wprowadzonej do zbioru Polskich Norm. Priorytetem jest tłumaczenie norm zharmonizowanych z dyrektywami Unii Europejskiej oraz wspomagających legislację (wszystkie te normy są tłumaczone, a ich tłumaczenie jest finansowane z budżetu państwa). Tłumaczenie pozostałych norm zależy od ich znaczenia dla gospodarki oraz potrzeb przemysłu (w tym przypadku przemysł, jeśli jest zainteresowany, powinien znaleźć środki na ten cel, ponieważ norma jest dla wytwórcy narzędziem wspomagającym proces produkcji).

Odnosząc się do stwierdzeń pana Rzecznika dotyczących statusu Polskich Norm chciałbym podkreślić, iż Polska Norma nie jest informacją publiczną, ani dokumentem urzędowym.

Zgodnie z art. 2 pkt 4 w zw. z art. 2 pkt 3 ustawy o normalizacji norma jest to dokument przyjęty na zasadzie konsensu i zatwierdzony przez upoważnioną jednostkę organizacyjną (Prezesa PKN jako reprezentującego krajową jednostkę normalizacyjną, czyli PKN), ustalający zasady, wytyczne lub charakterystyki odnoszące się do różnych rodzajów działalności lub ich wyników, zmierzający do uzyskania optymalnego stopnia uporządkowania w danym zakresie. Można więc powiedzieć, iż **Polska Norma jest to uznana reguła techniczna do powszechnego, wielokrotnego i dobrowolnego stosowania.**

Polskie Normy, są opracowywane i przyjmowane przez ciała kolegialne (komitety techniczne PKN), powoływane przez Prezesa PKN na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o normalizacji, złożone z wysokiej klasy specjalistów z różnych dziedzin. Proces opracowywania normy jest bardzo złożony, bierze w nim udział bardzo wiele osób, a końcowym etapem jest

zatwierdzenie normy przez Prezesa PKN. W praktyce jest to stwierdzenie, iż w procesie opracowywania danej normy zostały zachowane wszystkie wymogi formalne i zasady określone w art. 4 pkt 1-5 ustawy o normalizacji, czyli jawności i powszechnej dostępności, uwzględniania interesu publicznego, dobrowolności uczestnictwa w procesie opracowywania i stosowania norm, zapewnienia możliwości uczestnictwa wszystkich zainteresowanych w procesie opracowywania norm, konsensu jako podstawy procesu uzgadniania treści norm, niezależności od administracji publicznej oraz jakiegokolwiek grupy interesów, jednolitości i spójności postanowień norm, wykorzystywania sprawdzonych osiągnięć nauki i techniki, zgodności z zasadami normalizacji europejskiej i międzynarodowej.

Uwzględniając charakter oraz budowę Polskiej Normy, należy stwierdzić, iż Polska Norma nie jest informacją publiczną w rozumieniu ustawy o dostępie do informacji publicznej i przez to nie podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w tej ustawie. Przesądza o tym art. 5 ust. 7 ustawy o normalizacji, a także wyrok NSA z dnia 31 maja 2004 roku (sygn. akt OSK 205/04).

Informacją publiczną objęta jest wyłącznie działalność PKN jako państwowej jednostki organizacyjnej, a zatem zasad jej funkcjonowania, finansowania, prowadzenia badań i przygotowywania projektów norm itd. Tylko te informacje powinny być udostępniane na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.):

„Dokumentem urzędowym w rozumieniu ustawy jest treść oświadczenia woli lub wiedzy, utrwalona i podpisana w dowolnej formie przez funkcjonariusza publicznego w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego, w ramach jego kompetencji, skierowana do innego podmiotu lub złożona do akt sprawy.” Mając na uwadze charakter PN, ich przeznaczenie oraz procedurę ich opracowywania rodzi się pytanie: czy jest możliwe zastosowanie w tym przypadku przepisów Kpa? Taki pogląd jest nieuzasadniony. Norma nie jest bowiem skierowana ani do innego, zdefiniowanego podmiotu (ponieważ jej stosowanie jest dobrowolne, a skierowana jest do nieograniczonego kręgu odbiorców) ani też nie jest złożona do akt sprawy, ponieważ jej opracowywanie nie ma nic wspólnego z postępowaniem administracyjnym. W doktrynie słusznie przyjęto, iż jeżeli warunki skierowania do innego podmiotu lub złożenia do akt sprawy nie są spełnione to oświadczenie woli lub wiedzy nie nosi charakteru dokumentu urzędowego, a zatem definicja legalna normy jest niemożliwa do pogodzenia z definicją dokumentu urzędowego w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Należy w tym miejscu podkreślić, iż takie podejście do PN (PN jako dokument urzędowy) nie znajduje również

oparcia w przepisie art. 6 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, ponieważ PN nie da się zakwalifikować do żadnej z wymienionych tam kategorii (nawet biorąc pod uwagę, to iż art. 6 ust. 1 stanowi katalog otwarty materii informacji publicznej).

Ponadto jak to zostało wspomniane powyżej zgodnie z artykułem 23 ust. 1 ww. ustawy o normalizacji opracowywanie Polskich Norm i innych dokumentów normalizacyjnych należy do komitetów technicznych. W skład komitetu technicznego wchodzi specjaliści delegowani przez organy administracji rządowej, organizacje gospodarcze, pracodawców, konsumenckie, zawodowe i naukowo-techniczne, szkół wyższych i nauki oraz pracownicy PKN. Członkowie KT nie są pracownikami PKN jako jednostki organizacyjnej. Dlatego też członkowie komitetów technicznych delegowani do pracy w nich przez ww. podmioty nie są funkcjonariuszami publicznymi w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego. Mając na uwadze powyższe normy nie są dokumentami publicznymi albowiem nie wypełniają ustawowej definicji dokumentów urzędowych i w konsekwencji nie podlegają ww. ustawie o dostępie do informacji publicznej. Podobne zdanie wyraziła Komisja Europejska w swojej wykładni co do stosowania Dyrektywy 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego (*OJEU L 345 z 31.12.2003*). Zgodnie z Art.1, Dyrektywa nie ma zastosowania do...(b) dokumentów, dla których trzecia strona posiada prawa własności intelektualnej. Zgodnie z dokumentem interpretacyjnym KE, taki charakter mają normy europejskie, a więc nie podlegają wspomnianej Dyrektywie.

Chciałbym także podkreślić, iż w mojej ocenie sposób zachowania skarżących wskazuje, iż powyżej wspomniane fakty są im znane, a jego celem jest realizacja wąskiego interesu nie uwzględniającego interesu polskiej gospodarki i odbiorców Polskich Norm. Dlatego też prosiłbym pana Rzecznika, o ile to możliwe, o przesłanie kopii skarg w przedmiotowej sprawie celem udzielenia indywidualnych wyjaśnień skarżącym.

Z wyrazami szacunku

PREZES
Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
[Podpis]
dr inż. Tomasz Schweitzer